

Атина – Грчкој су одобрени нови кредити али уз нове услове из којих је јасно да у наредне три године треба очекивати додатно „стезање каиша”, можда и смањење плата и пензија, нове порезе на луксуз и помоћ онима који немају, нова отпуштања, смањење јавних трошкова... За обнову привреде, која се као и незапосленост увек спомиње, у пракси – мало остаје!

Од 5,8 милијарди кредита Европске уније и Међународног монетарног фонда, више од две милијарде одмах у августу одлазе на враћање дугова повериоцима, на обавезе државе, као и на попуњавање „рупа”, што значи да за обнову привреде има сасвим мало средстава.

Према неким изворима, како пише лист „Катимерини”, од 2010. године готово половину кредита које је добила Атина је потрошила на плаћање камата и дугова. Лист „Нафтемпорики” прецизира да је 60 милијарди плаћено на име доспелих дуговања, 40 милијарди за камате, 48 милијарди за рекапитализацију банака, 35 милијарди „одштете” деоничарима у процесу опроштаја дела дуга... Истовремено, за покривање својих буџетских потреба, држави је било потребно 15 милијарди евра.

Премијер Антонис Самарас сматра да је ЕУ велики кривац за све дубљу рецесију у Грчкој и позива европске лидере да коригују економску политику уније и усмере је на стимулисање привредног раста.

„Грчка привреда не може стати на ноге све док Европа не изађе из рецесије”, рекао је грчки премијер током сусрета са италијанским колегом Енриком Летом који је током боравка у Атини критиковао финансијску помоћ Грчкој и истакао да су учињене грешке и неправда.

Шефица ММФ-а Кристин Лагард истиче да је Атина учинила велики напредак у регулисању фискалних проблема, институционалним и структуралним реформама, јавном и банкарском сектору, али да још није у потпуности решила проблеме, пре свега у сфери наплате пореза.

Како је ЕУ објаснила у „новом меморандуму” обелодањеном у Бриселу, и поред очигледних успеха „грчки програм” је и даље ризичан. Додатни напори очекују се у спровођењу реформи у здравству, либерализацији професија, јавној администрацији, сфери енергетике и правосуђа. Процес приватизације иде споро па је Грчка за ову годину добила олакшице, пре свега због неуспеле продаје Националне гасне компаније. Међутим, већ идуће године ће сума која се очекује од приватизације бити већа и износиће 3,5 милијарди евра.

Најава прве продаје острва Спалатронисија у региону Халкидикија на северу земље за почетну суму од 10 милиона евра само мало ће поправити утисак код европских поверилаца који су, не једном, показали озбиљан интерес да дугове мењају за грчка острва.

До повратка „тројке” инспектора Европске комисије, ММФ-а и Европске централне банке, која најављује ново „стежање каиша”, од Грчке се очекује да коначно реши питање 12.500 државних службеника који морају да буду укључени у такозвани мобилни програм. Прецизније, неопходно је да буду послати на принудни одмор са осмомесечном платом од 75 одсто, а затим, уколико не добију нови посао, да буду отпуштени.

Влада има поново тежак задатак јер отпуштање дела од 614.000 државних службеника већ месецима представља „камен спотицања” у односима са „тројком”. Према писању листа „Катимерини”, у наредних неколико недеља треба наћи још осам хиљада службеника за „листу”, и то највише међу радницима општинске полиције, локалних органа, у сфери образовања, здравства и много мање у самим министарствима. Захтев „тројке” је да до краја на принудни одмор буде упућено 25.000 државних службеника.

У међувремену, у земљи где је стопа незапослености највиша у ЕУ и прелази 27 одсто, подаци показују да су плате и пензије за годину дана опале за 18 одсто, док је порез порастао за 52 процента. Тако гледано, управо је избегавање пореза оно што многим Грцима још омогућава да живе изнад општих услова кризе.

Пре неколико дана један посланик је у парламенту као очигледан пример да треба поштрити пореску контролу навео чињеницу да се у земљи која је шесту годину у дубокој рецесији – повећава продаја скупих мобилних телефона. У 2011. продато је милион и триста хиљада, а већ у 2012. милион шест стотина хиљада „паметних телефона”.

Јасмина Павловић-Стаменић

(Политика)